

Stichting Pensioenfonds HAL

Reglement Verantwoordingsorgaan

Begripsbepalingen

Artikel 1.1

In dit reglement wordt verstaan onder:

- het "Fonds": de Stichting Pensioenfonds HAL;
- het "bestuur": het bestuur van het Fonds;
- het "verantwoordingsorgaan": het verantwoordingsorgaan van het Fonds;
- "deelnemer": deelnemer zoals bedoeld in de Statuten;
- "HAL": HAL zoals bedoeld in de Statuten;
- "HAL N.V.": HAL N.V. zoals bedoeld in de Statuten;
- "kiesgerechtigd(e)": zoals in artikel 4.1.a vermeld, zowel een deelnemer die deel uitmaakt van de kiesgroep deelnemers en een pensioengerechtigde die deel uitmaakt van de kiesgroep pensioengerechtigden;
- "kiesgroep": zoals in artikel 2.1 vermeld, zowel de groep deelnemers als de groep pensioengerechtigden;
- "pensioengerechtigde": een persoon voor wie op grond van een pensioenovereenkomst het pensioen is ingegaan;
- "Statuten": de statuten van het Fonds zoals deze van tijd tot tijd luiden;
- "visitatiecommissie": de visitatiecommissie zoals bedoeld in de Statuten;
- "zeevarenden": zij die als zodanig zijn aangemerkt in de reglementen van het Fonds gedateerd tot en met 1978;
- "niet-zeevarenden": zij die geen zeevarenden zijn.

Artikel 1.2

Dit reglement dient te worden gelezen in samenhang met de Statuten, meer in het bijzonder de bepalingen in de Statuten welke het verantwoordingsorgaan betreffen, in het bijzonder (maar niet beperkt tot) artikel 8 en de artikelen 5.3, 5.8, 5.16, 6.3 en 9.

Samenstelling

Artikel 2.1

Het verantwoordingsorgaan bestaat uit een door het bestuur te bepalen aantal leden.

Eén lid of meer leden wordt / worden door HAL N.V. benoemd als vertegenwoordiger(s) van HAL.

Het verantwoordingsorgaan bestaat voorts uit vertegenwoordigers van de beide kiesgroepen:

- de deelnemers;
- de pensioengerechtigden.

Iedere kiesgroep dient zoveel mogelijk evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen in het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd te zijn, met dien verstande dat een kiesgroep door ten minste één lid vertegenwoordigd is en dat uit de kiesgroep pensioengerechtigden ten minste één lid behoort tot de zeevarenden en ten minste één lid behoort tot de niet-zeevarenden.

Met inachtneming van het hiervoor bepaalde wordt voorafgaande aan de verkiezingen het aantal leden van het verantwoordingsorgaan per kiesgroep door het bestuur vastgesteld.

Artikel 2.2

Indien er meer dan één vertegenwoordiger van HAL in het verantwoordingsorgaan zitting heeft, wijst HAL uit de vertegenwoordigers van HAL in het verantwoordingsorgaan de voorzitter aan. Indien er slechts één vertegenwoordiger van HAL in het verantwoordingsorgaan zitting heeft, is hij de voorzitter. Het verantwoordingsorgaan wijst uit zijn midden een secretaris aan.

Verkiezingen

Artikel 3.1

De organisatie van de verkiezing van de leden van het verantwoordingsorgaan door de kiesgroepen geschiedt door het bestuur, onverminderd het bepaalde in artikel 8.14 van de Statuten.

Artikel 3.2

Het verantwoordingsorgaan bepaalt, in overleg met het bestuur, de datum van de verkiezing van de leden van het verantwoordingsorgaan door de kiesgroepen. Die datum dient ten minste drie maanden voor het einde van iedere zittingsperiode van die leden te liggen. Indien het de tussentijdse verkiezing van een kiesgroep betreft stelt het bestuur de datum van de verkiezingen vast. Deze datum dient ten minste twaalf maanden voor het einde van de zittingsperiode van de leden te liggen.

Artikel 4.1

Kiesgerechtigd voor de kiesgroep pensioengerechtigden is iedere pensioengerechtigde. Kiesgerechtigd voor de kiesgroep deelnemers is iedere deelnemer.

Verkiezbaar namens een kiesgroep is iedere kiesgerechtigde behorende tot die kiesgroep, tenzij de kiesgerechtigde (i) lid is van het bestuur of van de visitatiecommissie; of (ii) in een zodanige lichamelijke of geestelijke toestand verkeert dat vervulling van zijn taak onmogelijk zou zijn, zulks ter beoordeling van het bestuur.

Artikel 4.2

Uiterlijk acht weken voor de datum van de verkiezingen stelt het bestuur een lijst op van de tot de betreffende kiesgroep(en) behorende personen, die op de verkiezingsdatum verkiezbaar en/of kiesgerechtigd zijn, en legt deze lijst voor die personen ter inzage.

De lijst van de kiesgroep pensioengerechtigden zal aanduiden welke personen zeevarenden zijn.

Artikel 4.3

Tot uiterlijk zes weken voor de datum van de verkiezingen kunnen kandidaten worden gesteld. Een voordracht tot kandidaatstelling is alleen geldig wanneer deze door ten minste vijf personen uit de betreffende kiesgroep is ondertekend en door de tot die kiesgroep behorende kandidaat schriftelijk is aanvaard.

Artikel 5.1

Indien er met inachtneming van de in artikel 2.1, vierde volzin gestelde vereisten, in een kiesgroep niet meer kandidaten zijn gesteld dan er voor die kiesgroep plaatsen zijn te vervullen, vindt er in die kiesgroep geen verkiezing plaats en worden de gestelde kandidaten geacht te zijn verkozen.

Artikel 5.2

Indien in een kiesgroep geen kandidaten zijn gesteld, kan het bestuur met inachtneming van het in artikel 4.1 gestelde, een lid van het verantwoordingsorgaan aanwijzen, indien zonder die aanwijzing deze kiesgroep niet in het verantwoordingsorgaan vertegenwoordigd zou zijn.

Artikel 5.3

Indien er voor één of meer plaatsen die voor een kiesgroep in het verantwoordingsorgaan vervuld kunnen worden, geen leden gekozen of aangewezen worden, zal het aantal leden in het verantwoordingsorgaan van de andere kiesgroep indien mogelijk zodanig verminderd worden dat wederom iedere kiesgroep zoveel mogelijk naar evenredigheid vertegenwoordigd is.

Artikel 6.1

De verkiezing geschiedt bij geheime schriftelijke stemming.

Artikel 6.2

Het bestuur stuurt uiterlijk drie weken voor de datum van de verkiezingen aan iedere kiesgerechtigde een stembiljet. Het stembiljet vermeldt voor elke kiesgroep de namen van de kandidaten voor die kiesgroep en het aantal voor die kiesgroep geldende vacatures in het verantwoordingsorgaan.

Artikel 6.3

Iedere kiesgerechtigde persoon wijst op het stembiljet uit de voor zijn kiesgroep gestelde kandidaten ten hoogste zoveel kandidaten aan als er voor die kiesgroep in het verantwoordingsorgaan vacatures zijn.

Artikel 6.4

De stembiljetten dienen uiterlijk op de datum van de verkiezingen door het Fonds te zijn ontvangen.

Artikel 7.1

Na het einde van de stemming stelt het bestuur het aantal geldige stemmen vast dat op elke kandidaat is uitgebracht.

Artikel 7.2

Ongeldig zijn de stembiljetten:

- a. die niet door het bestuur zijn gewaarmerkt;
- b. waaruit niet duidelijk de keuze van de kiesgerechtigde blijkt;
- c. waarop meer dan het vereiste aantal kandidaten is aangewezen;
- d. waarop andere aantekeningen voorkomen dan de aanwijzing van de kandidaten; en/of
- e. die niet uiterlijk op de datum van de verkiezingen door het Fonds zijn ontvangen.

Artikel 8.1

Gekozen zijn de kandidaten op wie per kiesgroep achtereenvolgens het hoogste aantal stemmen is uitgebracht. Indien voor te bezetten vacature(s) meer kandidaten zijn op wie een gelijk aantal stemmen is uitgebracht, beslist tussen hen het lot.

(Ter verduidelijking:

- Twee (2) te bezetten zetels. Kandidaat A éénhonderd (100) stemmen, kandidaat B éénhonderd (100) stemmen, kandidaat C tachtig (80) stemmen.
Kandidaat A en B zijn gekozen, geen beslissing door het lot.
- Twee (2) te bezetten zetels. Kandidaat A éénhonderd (100) stemmen, kandidaat B tachtig (80) stemmen, kandidaat C tachtig (80) stemmen.
Kandidaat A is gekozen. Het lot beslist tussen kandidaat B en C.)

Artikel 8.2

De uitslag van de verkiezing wordt door het bestuur vastgesteld en schriftelijk bekend gemaakt aan de kiesgerechtigden. In verband met het bepaalde in artikel 8.5 en 8.6 van de Statuten stelt het bestuur tevens vast hoeveel stemmen op de kandidaten van iedere kiesgroep die niet werden gekozen zijn uitgebracht. Indien het tussentijdse verkiezingen van een kies- groep betreft maakt het bestuur de uitslag uitsluitend bekend aan de kiesgerechtigden van de betreffende kiesgroep.

Werkwijze verantwoordingsorgaan

Artikel 9.1

Het bestuur en het verantwoordingsorgaan zullen handelen overeenkomstig het in de artikelen 115 tot en met 115g van de Pensioenwet bepaalde.

Artikel 9.2

Het verantwoordingsorgaan komt in vergadering bijeen in de navolgende gevallen:

- a. ten minste twee maal per kalenderjaar, met het bestuur van het Fonds;
- b. op verzoek van de voorzitter van het verantwoordingsorgaan; en
- c. op gemotiveerd verzoek van ten minste twee leden van het verantwoordingsorgaan.

Artikel 9.3

De voorzitter bepaalt tijd en plaats van de vergadering. Een vergadering op verzoek van leden van het verantwoordingsorgaan wordt gehouden binnen veertien dagen nadat hun verzoek daartoe bij de voorzitter is ingekomen.

Artikel 9.4

De bijeenroeping geschiedt door de secretaris, door middel van een schriftelijke kennisgeving aan de leden. De bijeenroeping geschiedt ten minste zeven dagen voor de te houden vergadering, behoudens in spoedeisende gevallen.

Artikel 9.5

Een vergadering kan slechts plaatsvinden indien de meerderheid van de leden van het verantwoordingsorgaan aanwezig of deugdelijk vertegenwoordigd is. Het verantwoordingsorgaan kan telefonisch vergaderen.

Artikel 9.6

Bij ontstentenis van de voorzitter kiest het verantwoordingsorgaan uit de aanwezige leden een voorzitter voor de vergadering.

Artikel 9.7

De secretaris is belast met het bijeenroepen van het verantwoordingsorgaan, het opmaken van de agenda, het opstellen van het verslag van de vergaderingen (zie artikel 9.13), alsmede het

voeren van de briefwisseling en het beheren van de voor het verantwoordingsorgaan bestemde en van het verantwoordingsorgaan uitgaande stukken.

Artikel 9.8

De secretaris maakt in overleg met de voorzitter voor iedere vergadering een agenda op. Ieder lid van het verantwoordingsorgaan kan bij de secretaris een voorstel indienen voor plaatsing van een onderwerp op de agenda.

Artikel 9.9

De secretaris maakt de agenda bekend aan de leden van het verantwoordingsorgaan en aan de secretaris van het bestuur van het Fonds. Behoudens in spoedeisende gevallen geschiedt de bekendmaking ten minste zeven dagen voor de vergadering van het verantwoordingsorgaan.

Artikel 9.10

Het verantwoordingsorgaan beslist bij gewone meerderheid van stemmen met inachtneming van de in de Statuten vermelde bepalingen (in het bijzonder, artikel 8.7). Ter bepaling of aan dit voorschrift wordt voldaan tellen de blanco stemmen niet mee. Bij staking van stemmen over een voorstel tot een door het verantwoordingsorgaan te nemen besluit, wordt het voorstel geacht te zijn verworpen.

Artikel 9.11

Over zaken wordt mondeling en over personen wordt schriftelijk gestemd.

Artikel 9.12

Bij staking van stemmen over een voorstel tot een door het verantwoordingsorgaan te nemen besluit dat betrekking heeft op een te benoemen persoon, beslist de voorzitter van het verantwoordingsorgaan.

Artikel 9.13

Zo spoedig mogelijk na iedere vergadering van het verantwoordingsorgaan maakt de secretaris een verslag van die vergadering op en zendt het toe aan de leden van het verantwoordingsorgaan en aan de secretaris van het Fonds.

Taak verantwoordingsorgaan

Artikel 10.1

Het verantwoordingsorgaan is bevoegd jaarlijks een oordeel te geven over:

- het handelen van het bestuur aan de hand van het jaarverslag, de jaarrekening en andere informatie, waaronder de bevindingen van de visitatiecommissie;
- het door het bestuur uitgevoerde beleid; en
- beleidskeuzes die op de toekomst betrekking hebben.

Artikel 10.2

Het verantwoordingsorgaan geeft het oordeel als bedoeld in lid 1 veertien dagen na ontvangst van de in lid 3 genoemde stukken, doch uiterlijk op 15 juni van ieder jaar.

Artikel 10.3

Het bestuur verschaft het verantwoordingsorgaan tijdig alle (concept-) stukken die het voor de uitoefening van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft.

Artikel 10.4

Het verantwoordingsorgaan heeft in het kader van de oordeelsvorming als bedoeld in lid 1 recht op overleg met het bestuur (zie ook lid 10 hierna), alsmede op overleg met de visitatiecommissie, de externe accountant en de externe actuarissen over hun bevindingen.

Artikel 10.5

Het verantwoordingsorgaan verstrekt het oordeel als bedoeld in lid 1 schriftelijk en beargumenteed aan het bestuur. Het oordeel wordt, samen met de reactie van het bestuur daarop als bedoeld in lid 8, bekend gemaakt en opgenomen in het jaarverslag.

Artikel 10.6

De vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan hebben tot taak een lid van het bestuur voor benoeming voor te dragen (zie artikel 5.8 Statuten). Bij het doen van de voordracht is iedere vertegenwoordiger van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan bevoegd één stem uit te brengen. Degene op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht, is verkozen. Ingeval op twee of meer kandidaten een gelijk aantal stemmen is uitgebracht, wijst de voorzitter van het verantwoordingsorgaan uit de personen op wie de meeste stemmen zijn uitgebracht aan wie voor benoeming als lid van het bestuur wordt voorgedragen.

Artikel 10.7

Het bestuur stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over:

- a. het beleid inzake beloningen;
- b. de vorm en inrichting van het intern toezicht;
- c. het vaststellen en wijzigen van een interne klachten- en geschillenprocedure;
- d. het vaststellen en wijzigen van het communicatie- en voorlichtingsbeleid;
- e. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het Fonds of de overname van verplichtingen door het Fonds;
- f. liquidatie, fusie of splitsing van het Fonds;
- g. het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst;
- h. het omzetten van het Fonds in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek; en
- i. samenvoeging van het Fonds met andere pensioenfondsen als bedoeld in de definitie in artikel 1 van de Pensioenwet.

Indien en zodra de lijst in art 115a van de Pensioenwet wordt gewijzigd, geldt de lijst in dit lid 7 als dienovereenkomstig gewijzigd.

Met betrekking tot sub b in deze lijst geldt dat is gekozen voor intern toezicht in de vorm van een (jaarlijkse) visitatiecommissie (zie art. 9.2 van de Statuten). De visitatiecommissie bestaat uit drie onafhankelijke door het bestuur te benoemen leden. Het bestuur benoemt en ontslaat de leden van de visitatiecommissie na advies van het verantwoordingsorgaan. Op grond van art 9.3 Statuten (i) moet het verantwoordingsorgaan worden gehoord bij de vaststelling en wijziging van het reglement intern toezicht / visitatiecommissie en (ii) heeft het verantwoordingsorgaan adviesrecht bij de vaststelling en wijziging van de profielschets van de visitatiecommissie.

Het bestuur zal het verantwoordingsorgaan op een zodanig tijdstip om advies vragen, dat het advies van het verantwoordingsorgaan van wezenlijke invloed kan zijn op de in dit lid 7 genoemde besluiten. Bij het vragen van advies wordt een overzicht verstrekt van de beweegredenen voor

het besluit en van de gevolgen die het besluit naar verwachting voor de deelnemers, gewezen deelnemers en pensioengerechtigden zal hebben.

Artikel 10.8

Het bestuur informeert het verantwoordingsorgaan zo spoedig mogelijk schriftelijk, of het bestuur een advies niet of niet geheel volgt, waarbij tevens wordt meegedeeld waarom van het advies of van een daarin vervat minderheidsadvies wordt afgeweken.

Artikel 10.9

Het verantwoordingsorgaan is, in overleg met het bestuur, bevoegd deskundigen te raadplegen.

Artikel 10.10

Het bestuur en het verantwoordingsorgaan komen ten minste tweemaal per kalenderjaar in vergadering bijeen. Tijdens deze vergaderingen worden de aangelegenheden aan de orde gesteld waarover het bestuur of het verantwoordingsorgaan overleg wenselijk acht. Het bestuur draagt zorg voor de verslaglegging.

Artikel 10.11

Het bestuur verstrekt desgevraagd aan het verantwoordingsorgaan tijdig alle inlichtingen en gegevens die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijze nodig heeft. De inlichtingen worden desgevraagd schriftelijk verstrekt.

Artikel 10.12

Indien het verantwoordingsorgaan van oordeel is dat het bestuur niet naar behoren functioneert, kan het zich wenden tot de ondernemingskamer van het gerechtshof te Amsterdam met het verzoek:

- een onderzoek door een of meer onafhankelijke onderzoekers te bevelen naar het beleid van en de gang van zaken van het Fonds; en/of
- het functioneren van het bestuur als zodanig te toetsen.

Tot een verzoek als bedoeld in dit lid 12 kan slechts worden besloten indien alle leden van het verantwoordingsorgaan tijdens een vergadering aanwezig zijn en ten minste drie vierde van de stemmen daarmee instemt.

Alvorens een verzoek als bedoeld in dit lid 12 in te dienen, zal het verantwoordingsorgaan dit voornemen schriftelijk en beargumenteerd melden aan het bestuur en het bestuur de gelegenheid geven hierop te reageren.

Faciliteiten

Artikel 11.1

Het Fonds stelt vergaderruimte aan het verantwoordingsorgaan kosteloos ter beschikking, alsmede secretariële ondersteuning en eventuele andere voorzieningen en middelen voor communicatie.

Artikel 11.2

De leden van het verantwoordingsorgaan ontvangen geen beloning voor hun werkzaamheden. Het bestuur vergoedt de reis-, verblijf- en presentiekosten aan de leden van het verantwoordingsorgaan.

Het bestuur kan op verzoek een budget vaststellen voor overige kosten die het verantwoordingsorgaan nodig acht voor de uitoefening van zijn taak.

SlotbepalingArtikel 12.1

Dit reglement kan worden gewijzigd en aangevuld bij besluit van het bestuur na advies van het verantwoordingsorgaan.

Artikel 12.2

Dit reglement treedt in werking op 1 juli 2014.

M.F. Groot
voorzitter

A.C. Snelleman
secretaris